

svar er optaget i Folketingstidende 2002-03, forhandlingerne side 5980, lød således:

Til justitsministeren (20/2 03) af:

Line Barfod (EL):

»Vil ministeren oplyse, i hvilke tilfælde andre myndigheder end politiet kan foretage legemsbesigtigelse af en person, der ikke er mistænkt for en forbrydelse, og hvor hverken personen selv eller personens værge eller forældremyndighedsindehaver har givet samtykke?«

Supplerende svar (13/3 03)

Justitsministeren (Lene Espersen):

Det fremgår af spørgsmålets begrundelse, at spørgsmålet er stillet på baggrund af en konkret sag fra Ålborg, hvor en pige blev undersøgt mod sin og forældrenes vilje, fordi der var mistanke om, at hun havde været udsat for omskæring.

Til brug for besvarelsen har Justitsministeriet anmodet Socialministeriet og Skatteministeriet (Told- og Skattestyrelsen) om en udtalelse.

Socialministeriet har i den anledning oplyst følgende:

»Efter servicelovens § 39 er der mulighed for at foretage en tvangsmæssig undersøgelse af et barn eller en ung, når det må anses for nødvendigt for at afgøre, om der er åbenbar risiko for alvorlig skade på barnets eller den unges sundhed eller udvikling. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

§ 39. Når det må anses for nødvendigt for at afgøre, om der er åbenbar risiko for alvorlig skade på et barns eller en ungs sundhed eller udvikling, kan børn og unge-udvalget uden samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år, beslutte at gennemføre undersøgelsen under ophold på en institution eller indlæggelse på sygehus, herunder psykiatrisk afdeling. En sådan undersøgelse skal være afsluttet inden 2 måneder efter børn og unge-udvalgets afgørelse.

Af Socialministeriets vejledning nr. 4 af 16. januar 2002 om særlig støtte til børn og unge fremgår følgende om servicelovens § 39:

93. I tilfælde, hvor forældremyndighedens indehaver og den unge, der er fyldt 15 år, modsætter sig en undersøgelse, og hvor forholdene tegner sig så alvorligt, at en undersøgelse må anses for nødvendig for at afgøre, om der er åbenbar risiko for alvorlig skade på barnets eller den un-

ges sundhed eller udvikling, kan børn og unge-udvalget efter § 39 beslutte at gennemføre en undersøgelse ved at indlægge barnet eller den unge på sygehus eller ved at placere det på en institution.

Bestemmelsen sigter på de situationer, hvor der endnu ikke er grundlag for at fastslå, at en anbringelse er nødvendig, men hvor kommunen finder det absolut nødvendigt at få afklaret dette.

Efter bestemmelsen kan undersøgelsen ske under ophold på institution eller ved indlæggelse på sygehus, såvel på somatisk som på psykiatrisk afdeling. I sidstnævnte situation forudsættes undersøgelsen at skulle ske på en børne- eller ungdomspsykiatrisk afdeling. Indlæggelse til undersøgelse på sygehus forudsætter tilslutning fra afdelingens overlæge. Kravet om tilslutning fra den behandlende overlæge fremgår ikke direkte af bestemmelsen, men en sådan tilslutning må i almindelighed skulle foreligge forud for en indlæggelse.

Børn er ifølge lov om tvang i psykiatrien tillagt selvstændige rettigheder. Modsat et barn eller en ung, der er omfattet af denne lovs særlige retssikkerhedsgarantier, sig en indlæggelse på psykiatrisk afdeling, må kommunen følge den fremgangsmåde, der er fastsat i lov om tvang i psykiatrien.

Der er mulighed for både at lade barnet eller den unge undersøge ambulant og at lade barnet eller den unge døgnindlægges, således at barnet eller den unge må opholde sig på sygehuset eller institutionen, indtil undersøgelsen er tilendebragt. Forholdene i det enkelte tilfælde og især forældremyndighedsindehaverens holdning og indstilling må være afgørende for, hvilken fremgangsmåde der kan vælges i den konkrete situation. Viser forældremyndighedsindehaverens indstilling, at det vil være forsvarligt at gennemføre undersøgelsen ambulant, bør denne mulighed vælges, da en ambulant undersøgelse må anses for at være mest skånsomt for barnet/den unge og familien.

En undersøgelse efter § 39 er ikke en anbringelse uden for hjemmet. Der kan derfor ikke i forbindelse med en undersøgelse træffes afgørelse efter § 57 om samvær og kontakt. Samværet og kontakten mellem forældrene og barnet eller den unge i undersøgelsesfasen kan alene reguleres ud fra undersøgelsesstedets praktiske besøgsregler m.v.

Af hensyn til familien og barnet eller den unge er der i § 39 fastsat en frist for undersøgelse-